

Oświadczenie Związku Zawodowego Muzyków

Projekt ustawy „O dodatkowych przychodach Narodowego Funduszu Zdrowia, Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków oraz utworzeniu Funduszu Wsparcia Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Obszarze Mediów za pomocą podatku od przychodów reklamowych” zawiera zapisy dotyczące polskich muzyków. W związku z tym Zarząd ZZM RP postanowił zabrać głos w tej sprawie.

Z zadowoleniem przywitaliśmy inicjatywę ustawodawczą, która proponuje zmiany, o które zarówno my, jak i inne organizacje reprezentujące środowiska artystyczne występują od lat. Zdecydowanie popieramy pomysł wprowadzenia podatku cyfrowego od dochodów gigantów technologicznych. Wprowadzenie stosownych opłat od ich działalności jest z naszej perspektywy szczególnie ważne, ponieważ czerpią oni zyski z eksploatacji twórczości polskich artystów i nie opłacają żadnych podatków w Polsce. Mimo to nie możemy poprzeć idei podatku obciążającego polskie media, które tak jak i my mocno ucierpiały wskutek obostrzeń wynikających z epidemii, i które już teraz w odróżnieniu od światowych koncernów płacą w Polsce podatki i opłaty koncesyjne. Media pełnią istotną rolę w życiu kulturalnym naszego kraju, co z punktu widzenia branży muzycznej jest niesłychanie istotne. Zagrożenie minimalizowania ich roli za pomocą mechanizmów obciążeń finansowych jest trudnym do zaakceptowania pomysłem – zwłaszcza w niełatwym dla wszystkich czasie epidemii.

Związek Zawodowy Muzyków RP pozytywnie ocenia też projekt zwiększenia kwoty utworów muzycznych w języku polskim nadawanych w mediach. Zarówno my jak i inne organizacje reprezentujące artystów muzyków walczą o to od lat. Regulacja ta ma na celu ochronę polskiego dziedzictwa muzycznego, a także naszej tożsamości narodowej. Ponadto może pomóc zaistnieć nowym pokoleniom twórców i wykonawców. Bez skutecznych zapisów chroniących naszą kulturę jesteśmy skazani na zalew muzyki anglosaskiej. Pozostając miłośnikami muzyki różnych narodów i kultur nie możemy pozwolić, aby Polacy we własnym kraju mieli ograniczone możliwości odbioru polskiej muzyki i mogli tylko wspominać świetność polskiej piosenki z poprzedniego stulecia.

Ze smutkiem i zakłopotaniem przyjęliśmy oświadczenie podpisane przez przedstawicieli 202 stacji radiowych, w którym przekonują oni, że wprowadzenie zmian w procentowej emisji muzyki polskiej przyniesie „katastrofalne skutki dla polskiej radiofonii, a na zmianie straci też skarb państwa i polscy artyści”. W ich wypowiedziach pojawiają się twierdzenia, że zwiększenie ilości polskiej twórczości na ich antenach jest równoznaczne ze spadkiem słuchalności, czy poziomu programu. Tego typu wypowiedzi są nieakceptowalne, zwłaszcza że stoją w sprzeczności z ogólnodostępnymi danymi.

Z raportu „Kompleksowe badanie polskiego rynku muzycznego” Instytutu Badań Strukturalnych wynika, że w 2018 roku na liście 25 najlepiej sprzedających się płyt znalazło się 21 polskich. Na liście 25 najpopularniejszych wykonawców prezentowanych w mediach jest już „tylko” siedmioro Polaków, choć zważywszy na „niechęć” mediów do polskiej muzyki jest to nadal bardzo dobry rezultat. Polskie utwory są też na szczycie list najczęściej

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl

powtarzanych utworów w stacjach radiowych. To wydaje się w oczywisty sposób przeczyć zacytowanym poglądom mediów, a prawdopodobnie świadczy również o zawężonej selekcji playlist stosowanych przez stacje, braku skłonności do poszukiwania nowości, a także o sile oddziaływania polskiej muzyki na słuchaczy. W serwisie streamingowym Spotify, najpopularniejszej platformie tego typu, na 25 najpopularniejszych wykonawców dziesięcioro to Polacy i zajmują oni też całe podium. W popularnym serwisie YouTube ponad 60% słuchanego repertuaru to utwory artystów Polskich (dane za rok 2018) z czego na liście 25 najpopularniejszych utworów znajduje się siedemnaścioro polskich artystów. Wypełniają oni prawie całą pierwszą dziesiątkę zostawiając pozycję 10. grupie Maroon 5.

Jak w takiej sytuacji traktować poważnie wypowiedzi przedstawicieli mediów?

Jako środowisko muzyków bardzo dobrze rozumiemy konkurencyjność w świecie mediów, walkę o słuchalność, czy klientów reklamowych. Być może wzorem legislacji francuskiej najwyższy procent polskiej muzyki powinien być przypisany mediom publicznym, a media komercyjne powinny podlegać trochę mniej restrykcyjnym regułom.

Niestety niektóre stacje radiowe wydają się nie zauważać swojej funkcji kulturotwórczej. Uważają, że radą na wszystko są playlisty złożone z hitów międzynarodowych, z jak najmniejszą obecnością polskiego repertuaru. Trudno nam zrozumieć postępujący proces wypierania rodzimej twórczości z anten radiowych, także w zakresie premier. Badania wskazują wyraźnie, że jest to droga do anihilacji zarówno polskiej muzyki jak i mediów tradycyjnych. Tego typu praktyki powodują, że nowych propozycji muzycznych można posłuchać właściwie wyłącznie w Internecie i w serwisach streamingowych. Dzisiejsi słuchacze, którzy tak szeroko słuchają polskiej muzyki w mediach cyfrowych nie będą zainteresowani słuchaniem radia, w którym nie znajdą ulubionych polskich wykonawców. Radiowcy nie zadają sobie trudu, żeby szukać utworów nowych, zdolnych wykonawców, a wnioskując na podstawie oświadczeń niektórych z nich – polska muzyka jest po prostu przez nich nieszanowana, niechciana i wręcz obawiają się jej.

Odczuwamy głębokie poczucie wstydu za wyżej cytowane wypowiedzi medialne. Jesteśmy zażenowani faktem, że przedstawiciele szerokiej grupy mediów poszli w swojej narracji w tę stronę, zwłaszcza że w kontekście dominacji polskiej muzyki zarówno w portalach streamingowych, w serwisie YouTube, a nawet w sprzedaży płytowej dla własnego dobra powinni całą sprawę poddać pogłębionej refleksji.

Zapraszamy polskich nadawców do wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego procentowej obecności polskiej muzyki w mediach. Jesteśmy przekonani, że skorzystają na tym wszyscy. Razem i w porozumieniu jesteśmy w stanie wypracować rozwiązania, które będą akceptowalne dla mediów, a w znaczący sposób poprawią sytuację polskich artystów i kultury polskiej.

Zarząd ZM RP w składzie:

Wanda Kwietniewska, Krystyna Prońko, Maciej Zieliński, Ryszard Wojciul, Wojciech Konikiewicz, Leszek Biolik, Wojciech Wójcicki

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl